

Київський столичний університет імені Бориса
Грінченка
Кафедра японської мови і перекладу

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

з дисципліни

«Теоретичні питання східної мови»
Актуальні питання граматики східної мови
Функціональна стилістика східної мови

Курс: I

спеціальності 035 «Філологія»
освітнього рівня другого (магістерського)
спеціалізації 035.069 Східні мови і літератури (переклад
включно), перша – японська
освітньої програми 035.069.02 Мова і література (японська)

Форма проведення: усна

Тривалість проведення: 4 академічні години

Максимальна кількість балів: 40 балів: 20 балів (*Актуальні питання граматики східної мови*), 20 балів усна (*Функціональна стилістика східної мови*)

Критерії оцінювання: екзаменаційний білет містить 2 теоретичні питання, які мають узагальнений комплексний характер.

Критерії оцінювання знань студентів на екзамені
за відповіді на питання

Оцінка	Критерії
15 –20 балів	Студент дав розгорнуту відповідь на питання. Вміє аргументувати свої думки.
10 –14 балів	Студент показує знання з певної теми. Проте допущені окремі незначні помилки.
6 – 9 балів	Студент показує знання з теми, але допущені певні помилки, які показують значні прогалини.
1 – 5 балів	Студент частково надав відповіді, але не спромігся аргументувати свою відповідь.
0 балів	Студент неправильно надав відповіді, показав незадовільне знання понятійного апарату, або взагалі нічого не відповів.

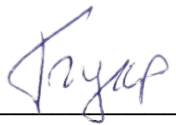
1. Поясніть, чому граматична будова вважається основою системності в мові.
2. Синтагматичні і парадигматичні виміри японської мови. Мовні стратуми.
3. На які періоди можна умовно поділити історію японського мовознавства?
4. Що можна сказати про вплив європейських мов на граматику японської мови?
5. Схарактеризуйте етапи розвитку японської лінгвістичної науки до другої половини XIX ст.
6. Цим цікава коментаторська література в Японії з точки зору дослідження граматики?
7. Яка роль «連歌論書 /ренгароншю/» у розвитку граматичної науки в Японії?
8. Який внесок у вивчення граматики японської мови зробили лінгвісти епохи Токугава (1603-1867 pp.)?
9. У чому цінність праці «脚結抄 /Аюішю:/» (1773 p.)?
10. Який внесок зробив Фуджітані Наріакіра у вивчення граматики японської мови?
11. Який внесок зробив Судзукі Акіра у вивчення граматики японської мови?
12. Який внесок зробив Мотоорі Харуніва у вивчення граматики японської мови?
13. Який внесок зробив Тоджьо Їмон у вивчення граматики японської мови?
14. Який внесок зробив Тоґаші Хірокаґе у розвиток вчення про частини мови?
15. На які течії прийнято поділяти лінгвістичні теорії, що так чи інакше справили вплив на японське мовознавство?
16. Що можна загалом сказати про перші роботи з граматики японських авторів, які зазнали впливу європейської науки?
17. Як можна схарактеризувати розвиток японської лінгвістичної науки кінця XIX – початку XX ст.?
18. Кого вважають основоположником структуралізму, і як структуралістські ідеї почали потрапляти до Японії? Які проблеми виникли при спробі застосувати структуралістський підхід до наукової розробки граматики японської мови?
19. Що можна сказати про дихотомію «мова-мовлення» у лінгвістиці?
20. Дайте характеристику дескриптивній лінгвістиці, що справила найбільший вплив на розвиток лінгвістичних досліджень на теренах Японії.
21. Дослідження японської мови Б. Блоком.
22. Чим ознаменувався дебют Н. Хомського у лінгвістиці? Чому генеративізм був схвально сприйнятий широком колом японських лінгвістів?
23. Проблема визначення слова в японській мові.
24. Дайте характеристику психологічному підходу до вивчення системи мови.
25. Що можна сказати про прагматичний синтаксис?
26. Чим характеризується структурно-статичний напрям у лінгвістиці?
27. Як рівень співрозмовника враховується при створенні мовленнєвого твору?
28. Як рівень змісту повідомлення впливає на побудову мовленнєвого твору?
29. Коротко охарактеризуйте функціонально-семантичний синтаксис.
30. Які прагматичні типи речення прийнято розрізняти?
31. Як можна зрозуміти поняття «表現意図»?
32. Модальність та її значення у вивчення граматики японської мови.
33. На які класифікаційні принципи варто спиратися при здійсненні диференціації синтаксичних одиниць сучасної японської мови? На чому ґрунтується традиційне визначення членів речення?
34. Що вважається проблемним моментом традиційної теорії членів речення і чому?

35. Що виступає диференційними формально-граматичними ознаками другорядних членів речення? Як відбувається врахування і виділення характеру синтаксичного зв'язку другорядних членів речення?
36. Що можна сказати про рівноправність частин складносурядних речень?
37. Які класифікації складних речень є загальновизнаними?
38. Що можна сказати про проблему виділення головного та підрядного речення в японській мові?
39. Що можна сказати про сполучники підрядності у контрастивному ключі?
40. У який спосіб традиційно розглядаються безсполучникові складні речення?
41. Що об'єднує граматичні структури під терміном «умовні конструкції»? Яке визначення можна дати поняттю «умовні конструкції» в японській мові?
42. Що можна сказати про семантичну паралельність функціонування однієї форми в різних типах умовних конструкцій?
43. Що є ключовою ознакою кондиційних конструкцій?
44. Що є ключовою ознакою причинно-наслідкових конструкцій?
45. Що є ключовою ознакою допустових конструкцій?
46. Що є ключовою ознакою протиставних конструкцій?
47. Емоційно-оцінна концептуалізація дійсності та словотвірний рівень японської мови.
48. Синтаксичний рівень японської мови як індикатор світоглядних основ японського етносу.
49. Головні аспекти вивчення актуального членування речення в японській мові (「は」と「が」).
50. «ウナギ文» як вияв синтаксичної компресії.
51. Назвіть найголовніші особливості усної форми офіційно-ділового стилю японської мови.
52. Чим визначається частота використання етикетних та ввічливих форм в офіційно-діловому стилі?
53. Чим відрізняється офіційно-ділове спілкування японців з японцями та японців з іноземцями?
54. Які групи мовних жанрів виділяють в офіційно-діловому стилі японської мови?
55. Назвіть найголовніші особливості писемної форми офіційно-ділового стилю японської мови.
56. Назвіть найголовніші особливості структури офіційних документів.
57. Які види текстів належать до технічної літератури? Які види документів належать до технічної документації?
58. Назвіть характерні екстралінгвістичні риси наукової інформації.
59. За рахунок чого досягається логічна зв'язність у науковому тексті? Чим забезпечується логічність викладу на синтаксичному рівні?
60. У чому полягає головна специфіка наукової термінології? Що можна сказати про особливості науково-технічної термінології сучасної японської мови?
61. У чому полягає роль запозиченої лексики 外来語 /гайрайго/ для науково-технічного мовлення?
62. Які особливості науково-технічного перекладу ви можете назвати? Назвіть головні проблеми українсько-японського науково-технічного перекладу.
63. Назвіть головні особливості текстів патентів.

64. З чим пов'язана характерна для науково-технічного тексту узагальненість? Як розуміється точність у науковій мові?
65. Які параметри, здебільшого, має класичний японський науковий текст?
66. У який спосіб можна представити систему публіцистичного стилю у сучасній японській мові?
67. У чому полягають головні відмінності художнього та нехудожнього підстилів публіцистичного стилю?
68. Назвіть головні мовно-стильові особливості публіцистичних текстів.
69. Назвіть головні особливості заголовків статей у японських газетах.
70. Яку специфіку мають політичні статті газетно-публіцистичного стилю японської мови?
71. Які синтаксичні особливості японських газетних текстів ви можете назвати? Наведіть приклади, які б їх ілюстрували.
72. Що таке «інтертекстуальність»?
73. З якою метою у текстах ЗМІ використовується прагматичний потенціал прислів'їв та приказок? Який намір автора може реалізовуватися через використання у публіцистичному тексті паремійних одиниць?
74. Що таке «кульмінація» та «антикульмінація»?
75. Чим характеризуються «ораторські» інтерв'ю? Чим характеризуються «розмовні» інтерв'ю?
76. У чому полягає мета використання трансформованих фразеологічних одиниць в японських ЗМІ?
77. Назвіть загальні характеристики художнього стилю японської мови.
78. Які види метафор виділяють в японському художньому тексті?
79. Дайте характеристику поняттям «аналогія», «приєднання» та «суміжність».
80. Назвіть не менше п'яти метафоричних ідіом, спільних для української та японської мов.
81. Опишіть роль звуконаслідування в художньому тексті.
82. Дайте загальну характеристику горизонтального формату листа японською мовою. Дайте загальну характеристику вертикального формату листа японською мовою.
83. Перерахуйте найважливіші кліше, які вживаються при написанні листів японською мовою.
84. Що таке «сезонні слова», та яка їхня роль у японському листі?
85. Які існують лексичні табу при написанні листів японською мовою?
86. Які можна виділити граматичні особливості епістолярного стилю?
87. Назвіть найважливіші відмінності між листом та листівкою в Японії.
88. Які типові листівки використовуються в Японії?
89. Перерахуйте найважливіші кліше, які вживаються при написанні листівок японською мовою.
90. Назвіть головні стилістичні риси розмовного мовлення. Чому вважається, що у розмовного стилю немає чітко окреслених меж?
91. У який спосіб можна здійснити стилістичну диференціацію розмовної лексики?
92. Що можна сказати про характерний для розмовного мовлення спектр емоцій?
93. Що можна сказати про тематико-семантичну структуру розмовного мовлення?
94. Назвіть головні синтаксичні особливості розмовного стилю. Наведіть приклади.
95. У чому полягає головна різниця між літературно-розмовним та фамільярно-розмовним підстилями розмовного стилю?

96. Назвіть головні синтаксичні стилістичні прийоми, притаманні японському розмовному мовленню. Наведіть приклади.
97. Як відображається диференціація мовлення на чоловіче та жіноче у розмовному стилі сучасної японської мови?
98. Дайте характеристику усному мовленню японської молоді.
99. Що можна сказати про усне етикетне мовлення?
100. Що можна сказати про специфіку диференціації розмовних кліше у сучасній японській мові?

Екзаменатор

Букрієнко А.О. 

Завідувач кафедри

Комісаров К.Ю. 
підпис

